

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Кафедра теорії, технологій і методик дошкільної освіти

**Дошкільна освіта в сучасному освітньому
просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації**

*Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної
конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)*

Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації

Матеріали доповідей учасників VIII науково-практичної конференції (м. Харків, 21 квітня 2023 р.)

Організаційний комітет:

- Танько Т.П. - голова оргкомітету, декан факультету дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Тарарак Н.Г. - завідувач кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, доктор педагогічних наук, професор;
- Дорожко І.І. - завідувач кафедри психологічної та педагогічної антропології, доктор філософських наук, професор;
- Доценко С.О. - завідувач кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, доктор педагогічних наук, професор;
- Малихіна О.Є. - доцент кафедри психологічної та педагогічної антропології, кандидат психологічних наук;
- Шевченко Н.О. - відповідальний секретар оргкомітету, доцент кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти.

Д 71 Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: актуальні проблеми, досвід, інновації: Матеріали VIII наук.-практ. конф., 21 квітня 2023 р., Харків / Харк. нац. пед. ун-т; за заг. ред. Т. Танько (електронне видання). Харків: ХНПУ, 2023. 100 с.

Затверджено

**редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 5 від 17.05.2023 р.)**

Збірка містить матеріали викладачів і здобувачів вищої освіти, які подано до участі у VIII науково-практичній конференції 21 квітня 2023 р. Матеріали рекомендовано до друку: редакційно-видавничою радою (протокол № 5 від 17.05.2023 р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

ЗМІСТ

Атаманчук Н. М. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ: РЕСУРС КАЗКО-ТЕХНІКИ.....	6
Балюк О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	8
Безрукава Г. О. ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ ТА НАВИЧОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	10
Берестова А. А. ІГРИ-ДРАМАТИЗАЦІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	12
Вишневська О. О. ФОРМИ І МЕТОДИ СПІВПРАЦІ ЗДО З СІМ'ЯМИ ДОШКІЛЬНИКІВ.....	14
Гонтар А. В. ВИКОРИСТАННЯ КАЗОК ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО У МОРАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА.....	16
Григоренко В. Л. ВПЛИВ ЦІННОСТЕЙ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІЗМУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	18
Грищук О. О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	20
Давидова М. О. ВПРОВАДЖЕННЯ АРТПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНІК У ПРОЦЕС СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ	22
Дорожко І. І., Малихіна О. Є. РОЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ЯК ФАСИЛІТАТОРА ДИТЯЧОГО РОЗВИТКУ	24
Ізмайлова Г. Г. ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ІГОР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	26
Ісаєва І. С. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ СЮЖЕТНО-РОЛЬОВОЇ ГРИ.....	32
Клюєва Н. В. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Кобякова К. С. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	36
Коструб Є. А. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЧИТАЦЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	38
Ларіна І. О. УМОВИ ТВОРЧОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ ЗДО	40

Кобякова К. С.,

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
факультету дошкільної освіти*

Науковий керівник – Бакай С. Ю.,

*кандидат педагогічних наук, доцент
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди*

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО РОЗВИТКУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасна дошкільна освіта передбачає всебічний розвиток дитини та становлення її особистості. Цілісність особистості проявляється в розвинених емоціях, зростаючій свідомості та керованій поведінці [1]. Зауважимо, що одним з важливих аспектів дошкільної освіти є виховання емоційного інтелекту дитини. Воно передбачає гармонійний розвиток різних почуттів та емоцій, формування в дитини вміння розуміти свій емоційний стан, визначати причини, що його породжують, керувати своїми емоціями та почуттями. Рівень емоційного інтелекту впливає як на саму особистість, так і на її відносини з іншими.

«Емоційний інтелект – це здатність точно сприймати емоції, оцінювати та виражати їх, застосовувати знання емоційної сфери людини, уміння регулювати емоції з метою подальшого емоційного й інтелектуального зростання» [2]. Дане поняття уперше воно було описано в 1999 році.

Саме в дошкільному віці починається розвиток динамічної та змістової сторін емоцій і почуттів дітей. У цей період виникає здатність відрізнити справжні та зовнішні прояви емоцій, формуються вищі почуття, проявляється здатність до емпатії. Діти дошкільного віку активно опановують мову почуттів, здатні вербально пояснити власний емоційний стан, вчать регулювати його. Розвиток емоційної сфери тісно пов'язаний з формуванням особистості дитини, її інтересів, мотивів поведінки та самооцінки, тому дуже важливо починати розвивати емоційний інтелект саме у дошкільному віці. Недостатній розвиток

емоційної сфери дитини може призвести до неврівноваженості, швидкої збудливості (голосний плач, вибухи гніву, глибока ображеність тощо), уникання спілкування, агресивності взаємодії з однолітками, тривожності [2].

Для створення оптимальних умов розвитку та підвищення ефективності виховного процесу використовують інтерактивні технології. Завдяки такому підходу до виховання особистості дитина вступає в діалог з іншими учасниками виховного процесу та активно взаємодіє з ними. Тобто відбувається взаємонавчання, яке створює атмосферу співпраці, взаємодії, сприяє покращенню взаємовідносин між всіма учасниками процесу [3]. Завдяки інтерактивним технологіям дитина вчиться співпрацювати з іншими учасниками освітнього процесу, покращує свої комунікативні навички, розвиває мислення та мовлення.

Головною метою вихователя або батьків повинно стати пізнання дитини, її переваг і недоліків, звертаючи увагу на потреби дитини дошкільного віку, прагнути постійно отримувати інформацію про дитину, щоб спиратися на неї у професійній діяльності. Робота має бути спрямована на розвиток тих навичок, властивостей і переваг, що безпосередньо впливають на повсякденну діяльність дитини.

Таким чином, важливим для педагогічного процесу та пріоритетним напрямом у роботі педагога ЗДО має стати створення оптимального виховного мікроклімату для становлення особистості дошкільника, розвитку його емоційної сфери, за якого буде розвиватися емпатія в дитини, потрібні соціальні навички, що характеризують емоційний інтелект.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) / під наук. кер. Т. О. Піроженко. Київ, 2021. 37 с.
2. Савчин М., Василенко Л. Вікова психологія. Київ : Академія, 2021. 376 с.
3. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. / За ред. О. І. Пометун. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.